

مطالعات مصرف فرهنگی

تحلیلی از زیست فرهنگی دانشجویی

م. مد رضایی

پژوهش و اسناد ملی و کتابخانه
دانشگاه تهران

مطالعات مصرف فرهنگی تحلیلی از زیست فرهنگی دانشجویی

محمد رضایی

ناشر: پژوهشگاه مطالعات فرهنگی و اجتماعی

ویراستار: معصومه احمدی

طراح: علی بی

چاپ اول: بهار ۱۳۹۹

تیراژ: ۲۰۰

قیمت: ۳۴۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۲۶-۰۱۹-۴

نشانی: تهران، خیابان پاسداران، خیابان شهید بهشتی (گلستان یکم)، شماره ۱۲۴. تلفن: ۲۲۵۷۰۷۷۷

وبسایت: www.iscs.ac.ir پست الکترونیکی: publication@iscs.ac.ir

کلیه آثار منتشره این پژوهشگاه در جهت ایجاد فضای آزاد علمی و نظر شخصی نویسندگان محترم آن است و لزوماً مورد تأیید پژوهشگاه نیست.

سرشناسه: رضایی، محمد، ۱۳۵۲

عنوان و نام پدیدآور: مطالعات مصرف فرهنگی: تحلیلی از زیست فرهنگی دانشجویی / محمد رضایی.

مشخصات نشر: تهران: پژوهشگاه مطالعات فرهنگی و اجتماعی، ۱۳۹۸.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۲۶-۰۱۹-۴

شماره کتابشناسی ملی: ۵۶۶۳۴۰۴

مشخصات ظاهری: ۲۵۴ص.

یادداشت: کتابنامه

عنوان دیگر: تحلیلی از زیست فرهنگی دانشجویی.

موضوع: دانشجویان -- ایران -- زندگی فرهنگی

موضوع: College students -- Intellectual life -- Iran

موضوع: دانشگاهها و مدارس عالی -- ایران -- فعالیت‌های فرهنگی

موضوع: Universities and colleges -- Iran -- *Cultural activities

رده بندی دیویی: ۳۴۰۹۵۵/۳۷۸

رده بندی کنگره: ۱۳۹۸ ر ۹ الف ۳۳۹۹ LB

فهرست مطالب

۷	دیباچه پژوهشکده
۹	مقدمه

فصل نخست: زندگی اجتماعی و رفتارهای سبکی دانشجویان

۲۷	مراسم‌ها، آیین‌ها و گروه‌های دوسه
۳۰	مشارکت در فعالیت‌های اجتماعی و سیاسی
۳۷	سازگاری ارزشی دانشجویان

فصل دوم: مصرف فرهنگی و هویت دانشجویان

۴۸	مصرف و از خودگردانی فرهنگی
۵۳	مصرف میان فرهنگی و هویت
۵۶	ابعاد هویت و مداخله مصرف فرهنگی
۵۸	هویت‌های اظهاری دانشجویان
۶۱	مصرف فرهنگی و هویت‌های اظهاری
۶۹	ابعاد چهارگانه هویت
۷۴	احتیاط‌هایی درباره مصرف فرهنگی دانشجویان
۷۹	الگوی مصرف فرهنگی دانشجویی

فصل سوم: مصرف دانشجویی رسانه‌ها

۹۳	مصرف مطبوعات
۹۷	مصرف کتاب

۱۱۱	تلویزیون: حماسه عصر ما
۱۱۶	واقعیت یا فراواقعیت؟ مصرف ماهواره
۱۲۳	سینما و تئاتر: زیستن در تاریکخانه
۱۳۲	موسیقی

فصل چهارم: جهان دیجیتال دانشجویان

۱۳۷	چیستی دیجیتال شدن
۱۴۲	مصرف اینترنت
۱۵۹	دشواری‌های بررسی مصرف دانشجویی اینترنت

فصل پنجم: سرنخ‌های مفهومی و نظری برای تحلیل مصرف فرهنگی

۱۶۹	کنش چندانه مصرف
۱۸۲	مصرف فعال: زمینه میان فرهنگی
۱۹۲	تخمین مصرف فرهنگی
۱۹۸	دوره‌شدن فرهنگی
۲۰۲	میان محلی گرایان

سخن پایانی: نظریه برای تحلیل هم‌آیند کردارهای مصرفی در ایران

۲۱۴	جهان اجتماعی پیرامون فرهنگ
۲۱۸	طرز کار قلمرو امر فرهنگی یا حوزه عماد کار فرهنگی
۲۲۵	منابع
۲۳۷	پیوست‌ها
۲۵۱	نمایه

دیباچه پژوهشکده

دانشگاه مروزی بر اثر چرخش‌های فرهنگی، اجتماعی و فناوری در عصر حاضر دستخوش تغییراتی شده، و این تغییرات موجب ظهور مفاهیم تازه‌ای در سالیان اخیر آموزش عالی، علم و فناوری گردیده است. در این بستر جهانی، مسائل‌های اخیر مطالعات فرهنگی و اجتماعی آموزش عالی، علم و فناوری در آنها مورد توجه واقع شده بلکه در نظام شناخت و آینده‌نگری آموزش عالی اهمیت محوری پیدا کرده است. فهم چالش‌های پیرامونی آموزش عالی و انتظارات از آن با تکیه بر مؤلفه‌های درونی و بیرونی نظام علم، وضعیت فعلی و آینده‌نگری تعاملات میان دانشگاه و محیط پیرامون به مدد مطالعات فرهنگی و اجتماعی ممکن می‌نماید و از این طریق می‌توان راهبردهای تعادل‌بخش میان کاروردهای دانشگاه با نیازهای اجتماعی و بازار کار ارائه داد. براین اساس، مطالعات آموزش عالی و علم برای شناخت وضعیت موجود، ارزیابی تعاملات آن با جامعه و فرهنگ و ایفای نقش مؤثرتر آموزش عالی در ترسیم آینده کشور نیازمند بهره‌گیری از ظرفیت علوم اجتماعی و علوم انسانی و کاربرست راهبردهای آن در عرصه

سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری است. برای دستیابی به این اهداف، پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از سال ۱۳۸۲ با هدف پژوهش در زمینه‌های فرهنگی و اجتماعی آموزش عالی و توسعه علمی، ایفای نقش نهاد واسط میان دانشگاه و جامعه و به‌عنوان نهاد مولد اندیشه و اتاق فکر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در حوزه‌های مورد اشاره تأسیس شده و در پی انجام پژوهش‌ها و مطالعاتی در محورهای زیر است:

۱. پژوهش در زمینه مطالعات فرهنگی و اجتماعی آموزش عالی، توسعه علمی و فناوری ۲. مطالعه در حوزه سیاست‌گذاری فرهنگی و اجتماعی آموزش عالی ۳. توسعه کانون‌های تفکر در حوزه مطالعات فرهنگی اجتماعی آموزش عالی و توسعه علمی ۴. آینده‌نگری دانشگاه‌ها و شناسایی نیازهای جدید آموزش عالی در زمینه‌های اجتماعی فرهنگی ۵. شناخت و بسط مطالعات میان‌رشته‌ای و روش‌های گسترش آن.

با توجه به اهداف فوق، پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی در کنار برنامه‌ها و فعالیت‌های پژوهشی، اقدام به تألیف و ترجمه آثار علمی در زمینه‌های فوق برای توسعه و رشد این حوزه مطالعاتی و همچنین تأمین منابع فکری و علمی لازم برای سیاست‌گذاری فرهنگی و اجتماعی در آموزش عالی نمود. امیدواریم کتاب‌های منتشر شده توسط این پژوهشکده، به بهترین شکل در دسترس استادان، مدیران، کارشناسان، و علاقه‌مندان مطالعات فرهنگی و اجتماعی آموزش عالی قرار گیرد و در ارتقای کیفی کارویژه‌های آموزش عالی و علم در جامعه ایران به سهم خود نقشی فعال داشته باشد.